

បទសុំទូរកថាថ្លែងដោយឯកឧត្តម សុខ អាន ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី

រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី និងជាប្រធានក្រុមការងាររាជរដ្ឋាភិបាលសម្រាប់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ជាមួយអ្នកជំនាញច្បាប់បរទេសនិងការរៀបចំដំណើរការការកាត់សេចក្តីមេដឹកនាំខ្មែរក្រហមជំនួស

ក្នុងពិធីចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងបន្ថែមចំនួនពីរ រវាងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និង អង្គការសហប្រជាជាតិ
ស្តីពីការកាត់សេចក្តីក្រោមច្បាប់កម្ពុជានូវឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលប្រព្រឹត្តទ្រង់នៅក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជា ប្រជាធិបតេយ្យ

នាថ្ងៃទី១៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៦

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

ថ្ងៃនេះ ជាមួយនឹងការចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀង
បន្ថែមចំនួនពីរ យើងធ្វើសេចក្តីសម្រេចលើក្របខ័ណ្ឌច្បាប់សម្រាប់
ការបង្កើតអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា (អ៊ីស៊ីស៊ី) ។

ទន្ទឹមនឹងនេះដែរ យើងអាចនិយាយបានថា យើងកំពុងតែ
ស្ថិតនៅលើដំណើរដ៏ល្អមួយក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចលើការ
រៀបចំថវិកា ហើយការរៀបចំស្ថាប័នថ្មីដែលមិនធ្លាប់មានពីមុន
មកនោះក៏កំពុងតែដំណើរការដែរ ។

ជំហានដំបូង យើងទទួលបានអគារដ៏ល្អស្អាតមួយសម្រាប់
សវនាការជំនុំជម្រះក្តីមេដឹកនាំខ្មែរក្រហម ដូចដែលអស់លោក
លោកស្រីមើលឃើញផ្ទាល់នឹងភ្នែកហើយ ។ សាលសវនាការ
ដ៏ថ្មីទំនើបនេះអាចផ្ទុកមនុស្សបានចំនួនជាង ៥០០ នាក់ឲ្យចូលរួម
អង្កេតមើលដំណើរការ កាត់សេចក្តីនេះ ព្រមទាំងមានបន្ទប់ធំ
ទូលាយសម្រាប់ធ្វើជាមណ្ឌលព័ត៌មានបន្ទប់ការិយាល័យធំទូលាយ
ដែលអាចផ្ទុកបុគ្គលិកធ្វើការបាន ៣០០ នាក់ និងមានបរិវេណធំ
ល្មមគ្រប់គ្រាន់ដែលអាចសាងសង់មន្ទីរឃុំឃាំង ផ្ទះសុវត្ថិភាពទុក
សម្រាប់សាក្សីនិងជនរងគ្រោះដែលនឹងមកធ្វើជាភស្តុតាងសាក្សី
និងទីកន្លែងចតយានជំនិះធំទូលាយទុកសម្រាប់អ្នកយកព័ត៌មាន
និងសាធារណជន ។

ជំហានទីពីរ ទាំងភាគីកម្ពុជា និងអង្គការសហប្រជាជាតិ
ចាប់ផ្តើមដំណើរការតែងតាំងបេក្ខជនដែលមានជំនាញនិងសមត្ថ
ភាពខ្ពស់សម្រាប់តួនាទីនៅក្នុងការិយាល័យរដ្ឋបាលអង្គជំនុំជម្រះ
វិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ។ ខ្ញុំសូមយកឱកាសនេះជម្រាបជូន

ឯកឧត្តមប្រធានការិយាល័យរដ្ឋបាល (ឯកឧត្តម ស៊ាន វិសុខ)
និងលោកស្រីអនុប្រធានការិយាល័យរដ្ឋបាល (លោកស្រី មីសែល
លី) ដែលបានសហការគ្នាអស់រយៈពេលមួយខែកន្លងមកនេះ
ក្នុងស្មារតីស្និទ្ធស្នាលគ្នា និងសហប្រតិបត្តិការជាវិជ្ជមានក្នុងការ
ជ្រើសរើសបុគ្គលិកសម្រាប់ការរៀបចំទាំងបួនផ្នែកនៃការិយាល័យ
រដ្ឋបាល ។

ជំហានទីបី លោកអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ
បានងើបញ្ជីឈ្មោះបេក្ខជនសម្រាប់តួនាទីជាចៅក្រម សហ
ព្រះរាជអាជ្ញា និងសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ ព្រមទាំង
ចៅក្រមបម្រុង ជូនរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាពិនិត្យសម្រេច ។
ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរកុណាចំពោះលោកអគ្គលេខាធិការអង្គការ
សហប្រជាជាតិ និងរដ្ឋជាសមាជិកដែលបានស្នើបញ្ជូនបុគ្គលិក
ដែលមានសមត្ថភាព និងបទពិសោធន៍ខ្ពស់មកពីគ្រប់ទិសទីនៃ
ពិភពលោក ។ ឥឡូវនេះដែរ ខ្ពត្តមក្រុមប្រឹក្សានៃអង្គចៅក្រម
ក៏កំពុងតែជ្រើសរើសបេក្ខជនចេញពីបញ្ជីឈ្មោះ ហើយនឹង
ប្រកាសឈ្មោះចៅក្រម សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត និងព្រះរាជ
អាជ្ញាកម្ពុជានិងអន្តរជាតិក្នុងពេលឆាប់ៗនេះ ។ ខ្ញុំមានជំនឿយ៉ាង
មុតមាំថា ចៅក្រមនិងព្រះរាជអាជ្ញា ដែលមានឈ្មោះល្បីៗទាំង
នេះនឹងធ្វើការជាមួយគ្នាបានយ៉ាងល្អក្នុងការកសាងស្ថាប័នមួយ
ដែលពុំធ្លាប់មានពីមុនមកនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ព្រោះថាអង្គជំនុំ
ជម្រះវិសាមញ្ញនេះគឺជាតុលាការជាតិថ្មីមួយដែលមានលក្ខណៈ
ជាអន្តរជាតិ ។ ប្រសិនបើយើងសម្រេច ជោគជ័យក្នុងកិច្ចខិតខំ

ប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធលេចចេញនូវរូបរាងតុលាការដែលមានអំណាច
ឯករាជ្យ និងមានសមត្ថភាពសមត្ថភាព ដែលយើងគិតក្នុងចិត្ត
យើងទាំងអស់គ្នានឹងមិនគ្រាន់តែបង្កើតតុលាការកម្ពុជាសម្រាប់
ជាបទពិសោធន៍ដល់កម្ពុជាប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងនឹងបង្កើតនូវកម្ម
យុត្តិធម៌អន្តរជាតិថ្មីមួយជាប្រវត្តិសាស្ត្រ ។

ខ្ញុំសូមឆ្លៀតយកទឹកសនេះថ្ងៃនៃអំណរកុណាចំពោះបុគ្គលិក
ទាំងអស់នៃលេខាធិការដ្ឋានអង្គការសហប្រជាជាតិមានលោក
ហេន ឌូវែល អ្នកបន្តពីលោកដែលជាទីប្រឹក្សាច្បាប់ គឺលោក
នីកូឡា មីស្សែល និងក្រុមការងារនៃការិយាល័យកិច្ចការច្បាប់
ក្រសួងកិច្ចការនយោបាយ ការិយាល័យក្រុមអ្នកត្រួតពិនិត្យ
និងតំណាងអង្គការសហប្រជាជាតិប្រចាំនៅទីក្រុងភ្នំពេញ ។

ខ្ញុំសូមសម្តែងអំណរកុណាយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះរដ្ឋជា
សមាជិករបស់អង្គការសហប្រជាជាតិដែលបន្តដល់ជំនឿទុកចិត្ត

ច្បាស់អំពីសារសំខាន់នៃការដួលថវិកាចំនួន ១,០០០ដុល្លារ
អាមេរិកពីប្រទេសអារម៉េនី និង៥០០ដុល្លារអាមេរិកពីប្រទេស
ណាមីប៊ី ព្រោះយើងបានដឹងហើយថាប្រទេសទាំងពីរនេះមាន
រឿងឈឺចាប់ច្រើនប៉ុណ្ណោះ ការរួមវិភាគទានរបស់ប្រទេសទាំង
ពីរនេះគឺកើតចេញពីទឹកចិត្តរបស់ខ្លួនក្នុងការជួយជំរុញឲ្យប្រទេស
កម្ពុជាដើរទៅលើផ្លូវដ៏ត្រឹមត្រូវក្នុងការកែតម្រូវកំហុសប្រវត្តិសាស្ត្រ
របស់កម្ពុជា ព្រោះប្រទេសទាំងពីរក៏ពុំតែធ្វើកំណែតម្រូវ
កំហុសប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់ខ្លួនដែរ ។

យើងចំណាយពេលអស់យ៉ាងយូរទើបឈានមកដល់ដំណាក់
កាលនេះ ក៏ប៉ុន្តែពេលនេះយើងទិតជាតិទៅដល់ការបង្កើតចុង
ក្រោយនូវនីតិវិធីតុលាការដែលទទួលស្គាល់ជាអន្តរជាតិ ក្នុងការ
ដោះស្រាយបញ្ហាទ្រង់ទ្រាយកម្ពុជាដែលប្រព្រឹត្តទ្វើក្នុងប្រទេសកម្ពុជា
ចន្លោះឆ្នាំ១៩៧៥ - ១៩៧៩ ។ ខ្ញុំសូមសម្តែងការគាំទ្រចំពោះ

និងការប្តេជ្ញាចិត្តចំពោះដំណើរការនេះ ។ ប្រសិនបើគ្មានការចូល
រួមចំណែកពីរដ្ឋសមាជិកទាំងនេះទេ យើងក៏ពុំមានពិធីចុះហត្ថ
លេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងបន្ថែមនេះនៅក្នុងថ្ងៃនេះដែរ ។ ដូចនេះ
យើងសូមសម្តែងការកោតសរសើរចំពោះការគាំទ្រនិងការផ្តល់
មតិយោបល់ពីប្រទេសទាំងអស់ដែលមានចំណាប់អារម្មណ៍
(GIS) ។ នៅក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានខែថ្មីៗនេះ រដ្ឋដែលរួមវិភាគទាន
ដល់ប្រទេសកម្ពុជាមាន ប្រទេសជប៉ុន ឥណ្ឌា បារាំង អាស្រ៊ីម៉ង់
ចក្រភពអង់គ្លេស អូស្ត្រាលី ហូល្លង់ កាណាដា សហភាពអឺរ៉ុប ន័រវេ
អូឡែស ដាណឺម៉ាក ថៃលហ្សិក អៀរឡង់ ស្វីស សាធារណរដ្ឋកូរ៉េ
លុចសំបួរ ថៃ អារម៉េនី និងណាមីប៊ី ។

ខ្ញុំមានសេចក្តីរំភើបរីករាយយ៉ាងខ្លាំងដែលបានដឹងថាមាន
ការចូលរួមវិភាគទានពិសេសចំនួនពីរទៀត ។ យើងខ្ញុំយល់យ៉ាង

បុគ្គលិកទាំងអស់ដែលកំពុងតែបំពេញការងារនៅក្នុងអង្គជំនុំជម្រះ
វិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ដែលខំលះបង់អស់ពីកាយចិត្តក្នុង
ការបំពេញភារកិច្ចរបស់ខ្លួននៅក្នុងអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញនេះ ។
ខ្ញុំសូមអំពាវនាវដល់បុគ្គលិកទាំងអស់ដែលកំពុងអង្កេតកិច្ចការអង្គ
ជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញទាំងនៅក្នុងនិងក្រៅប្រទេស មិនថាអ្នកសារ
ព័ត៌មាន អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល រដ្ឋាភិបាល និងសហគមន៍ ជួយ
ពង្រឹងការគាំទ្រទុកចិត្តអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញនៅក្នុងបណ្តាឆ្នាំ
ខាងមុខនេះ ដើម្បីយើងអាចមានលទ្ធភាពបំពេញភារកិច្ចជា
ប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់យើងដូចដល់ជនរងគ្រោះដោយសារ
ទ្រង់ទ្រាយ ។

សូមថ្ងៃនៃអំណរកុណាចំពោះការចូលរួមក្នុងពិធីចុះហត្ថលេខានេះ